نام کتاب شرح فرمان مالک اشتر ناقص الآخر

مؤلف متن محمد صالح بن باقر قزوینی محشی

شارح مترجم

تاریخ تحریر قرن ۱۲ نوع خط نستعلیق تعداد سطر ۱۵ سطر

جزء کتب اخبار زبان فارسی عدد اوراق ۱۴۴ ورق

طول ۱۹ عرض ۱۲ شماره عمومی ۱۸۸۴۰

وقفی / خریداری تاریخ وقف / خریداری فروردین ۱۳۷۲

ملاحظات

بسم الله الرحمن الرحیم

این کتاب در تاریخ فروردین ۱۳۷۲ از سوی

رهبر معظم انقلاب اسلامی

حضرت آیة الله العظمی خامنه‌ای ایده الله

بصورت اهدایی به کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی

منتقل گردید.

شرح حدیث شبعه

شرح فرمان حضرت امیر المؤمنین علیه السلام
بنام مالک اشتر رحمة الله تصنیف محمد صالح
بن محمد باقر قزوینی

١٢٢ ورق

تاریخ دوازدهم ربیع الاول

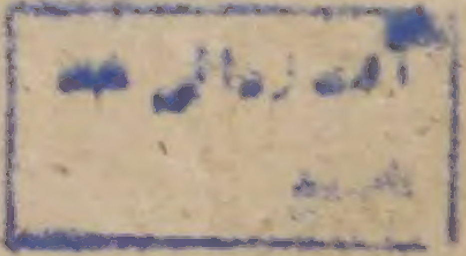
١٢٨٨

منم آنکه خدمت تو کنم و نمیتوانم
تو یی آنکه چاره من کنی و میتوانی

منم آنکه خدمت تو کنم و نمیتوانم
تو یی آنکه چاره من کنی و میتوانی

بسم الله الرحمن الرحیم وبه نستعین

سپاس وثنا خداوندی را رواست که ذاتش از وصمت فنا وزوال مبرّاست وعظمت وکبریا پادشاهی را سزاست که حریم ملکش از لواحق فساد واختلال مبرّا مرا وارسد کبریا ومنی که ملکش قدیمست وذاتش غنی

سر پادشاهان گردن فراز بدرگاه او بر زمین نیاز

ما همه فانی وبقا بس ترا ملک تعالی وتقدس ترا

درگه پناهیم تویی دستگیر درگه گریزیم تویی ناگزیر

جز در تو قبله نخواهیم ساخت گر ننوازی تو که خواهد نواخت

وصلوة وسلام ودرود بی پایان بر مصدر سرور عالمیان ومقصود اصلی از خلق انس وجان حبیب خدا محمد مصطفی وبر آل واصحاب وپیروان او باد سیما سید اوصیا وپیشوای اتقیا وصی خدا وبرادر مصطفی علی مرتضی علیه سلام الله ما لاح ازهر علیه سلام الله ما فاح عبهر وبعد بعرض نواب کامیاب اشرف اقدس اعلی میرساند که فقیر داعی دوام دولت قاهره محمد صالح بن حاجی باقر قزوینی در این ایام که بمطالعه ومباحثه اشتغال داشت وجمعی از دعا گویان مؤمنین وطلبه علم دین ازین ضعیف استفاده مینمودند در ان جمله اکثر اهتمام بمباحثه کتاب نهج البلاغه از کلام حضرت امیر المؤمنین

افضل

وافضل الخلق بعد خیر النبیین علیه السلم داشت وآن کتاب را سید رضی که از اعاظم علمای امامیه است از کلام آنحضرت جمع نموده مشتمل بر مختار خطبها ونامها وعهدها وکلمات قصیره در حکم ونصایح وعلماء سابق از مخالف ومؤالف آنها وزاید از ان در کتب متعدده ودفاتر مطوله ذکر کرده اند وهر یک قدری لایق از ان روایت نموده سید مذکور قدس سره از انها بعضی را اختیار نموده ودر فهرست سه باب کشیده باب اول مختار خطبهای آن حضرت وآنچه بآن ماند وباب دوم مختار نامها وعهدها ووصیتهای آن حضرت که بولاة امر واهل حل وعقد نوشته از مخالف وموافق واز انجمله است عهدنامه که آن حضرت برای مالک اشتر نخعی نوشته چون او را بولایت مصر روانه مینموده واین عهدنامه جامعست جمیع شرایط وقواعد سلطنت وفرماندهی را وحاویست اکثر حکمتهای علمی وعملی متعلق بامارت وایالت را واین وصایا ومعانی شریفه در هیچ کلامی آن گونه مجتمع نگشته ودر هیچ کتابی بآن تمامی یافت نگردد وچه عجب که از علم کامل وحکمت شامل آن حضرت منبعث شده وباب سیم کتاب کلمات ملتقط است وفقرات منتخب از حکم ومواعظ که در اثنای کلام وخطب

حسن الثناء فی العباد وجمیل الاثر فی البلاد وتمام النعمة و
تضعیف الکرامة وان یختم لی ولکم بالسعادة والشهادة
انا الیه راغبون والسلام علی رسول الله صلی الله علیه وآله
واز جمله این عهدست در آخر ذکر فرموده یعنی ومن سوال میکنم از خدای تعالی
بسعت رحمت وعظیم قدرت او بر اعطاء هر رغبت آنکه توفیق دهد مرا و ترا
بآنچه در آن رضای اوست از اقامت بر عذر واضح بسوی او و خلق او
از حسن ثناء در عباد وجمیل اثر در بلاد وتمام نعمت وتضعیف کرامت
وآنکه ختم کند از برای من واز برای تو بسعادت وشهادت بدرستی که
ما بسوی او تعالی راغبیم وسلام بر رسول خدای صلی الله علیه وآله انتهی آخر
العهد و بر طبق دعاء آن حضرت عاقبت مالک همچنان گشت و
عاقبت آنحضرت بر سعادت وشهادت ختم شد یعنی معاویه
علیه اللعنه بشهد مسموم ~~گشت~~ وحسن ثنا وذکر جمیل در دنیا میان عباد بیادگار
بگذاشت و مثال او علیه الرحمه مثال انبیا و اولیا و خاصان
خدا باشد چون بمیرند مرده باشند و چون بپوسند پوسیده باشند
وقال تعالی ولا تحسبن الذین قتلوا فی سبیل الله امواتا

رخت از سرای فانی بمنزل بقا کشید
واز راه این شهد چاشنی اگر چه سار
شهد مقام اعلی برسید ومعاویه
[illegible] مان گشت
[illegible]
[illegible] دامنها

در راه وفات لوای سرافرازی رفت و کار
در جنات عدن و رضوان بر [illegible]